

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

(א) [שנת כ"ב: ע"ש], (ב) כ"ב
כ"א: (א) [ס"ג] (ד) [ד"ה]
גריסין אחר ד"ה לא יבור,
(א) [ז"ל תמ"א], (ו) [ע"ז מוס']
סנהדרין ד: ד"ה אל יחסר
ובצ"ב: ו: ד"ה כ"ל,

הגהות הב"ח

(א) גבי ובי מיתא מא'
אבל נותן:

הגהות הגר"א

[א] גבי מ"ר א"ל כ"ו,
כ"ג גרסמ הרי"ף להי"ך
ור"ל דלא יערב לו ימים
בחדשים ועל ידעא דממני
(ועמ"ש רבינו בח"מ ס'
כ"ח: [ב] רש"י ד"ה
מפני דוקא כ"ו, כ"ב
אלל הלא"ש לא כתב כן:
[ג] שם וכן כ"ו, כ"ג
אלל הרי"ף חולק ע"ז ולכן
אמריה הממני דוקא על יין
וכן פ' הלא"ש:

מוסף רש"י

השופה. מ"רס (שבת קכ"ט).
גיטין סח. סנהדרין קס. חולין
סו. שופ"ך (ב"ק קס"ה) מערה
בנתת מכלי אל כלי וחולין
ש"ה. שוה"מ מרגילין
לבא אצלו. כשאלוהיה
שולחין אשתו אל החנוניה
לקנות מן החנוניה (ב"ב
כ"א). ש"ס. ש"ס. ש"ס
(ס"ח).

ואין ל"ל חדשים ציטנים. פסק למכור לו ימים לא יערב בהן
חדשים שהימים יציין ועושי קמה יותר מן החדשים: מפני
שמשיבוהו. קשה משבחה את הרך לפיכך פסק עמו רך מערב
בו קשה. [ב] דוקא קמני קשה בךך ולא רך בךך פסק עמו קשה
לא יערב בו את הרך. [ג] וכן אין לר"ך
לומר חדשים ציטנים דוקא אלל ימים
בחדשים שפיר דמי: אין מערבין
שמרי יין ציין. בגמרא מפרש לה:
ימכרנו בחנות. פרוטה פרוטה:
אלא א"כ הודיעו. לכל אחד ואחד
מהן שמים מערבין בו: ולא לפגר.
ימכרנו צידה וקף על פי שמודיעו:
לפי שאינו לוקחו מקום אלל לרמות.
ולמכרו בחנות: מקום שנהגו להטיל
מים ציין יטילו. לכיין שנהגו אין כאלן
טעות שכל הינות בחזקת כן: הפגר
נוטל מהמש גרנות וכו'. שהכל יודעין
בו שלא גדלו צדמותו ומצני אלס
הרבה לוקח ובחזקת כן לוקחין:
מגורס. אולר שאוגרין בו תבואה.
גורן הוא שדשין חורין בו את
התבואה ודרך המגר לקנות מצעלי
במים בשעת הגורן ולהכניס למגורה
שלו: שלא יסגוין לערב ולהוליא
קול לקנות הרוב ממקום משונה לערב
בו ממקום אחר ושכיניו סבורין שכל
הפירות מאותו מקום: גמ' ס"ר אין
לר"ך לומר חדשים מארבע. סאין
בסלע: וישנוס משלש. סאין בסלע:
דאין מערבין. חדשות ציטנות דהוליא
ובחזקת ישנות מוכרן נמלא מאנהו
ומוכר לו זולת בתורת יקרות: אלל
אפי' חדשים משלש וישנות מארבע
אין מערבין. ואע"פ שהחדשות
יקרות מהן: מפני שאדם רואה לישן.
מפני שעיניו דמיהן של חדשות אינן
מפני שהן טובות כישנות אלל שאדם
רואה לישן. זה שפסק עמו על הישנות
אינו רואה לישן לפיכך אסור לערב
בה חדשות ואפי' מעולות צדמים: עזא
אמרה. זאת אומרת. כל דלא כמו דהא:
באמת הלכה. מדיהב טעם למילתיה מפני
שמשיבוהו ואין לגמס בדבר ונקט
בה למתניתין באמת ש"מ כל היכא
דמני באמת הלכה ואין לחסס ולגמס
בדבר: וצין הגיטוס שנו. דמשביחו
שמוסקין זה עם זה ונעשים טעם
אחד. אלל לאחר הגיטות שכבר קלט
כל אחד ריחו וטעמו אין משביחו אלל
פוגמו: ידיעי. הכל יודעים שהחוקו
לערב: בדבר הנעטס. שאדם טועם
קודם שלקחו ויכול להבחין שנתערב
בו: והא מדקמני סיפא. ומפליג צין

ואין צריך לומר חדשים בישנים. משום דאמר בפ' המוכר את הספינה
(ב"ב דף ק"ג) דכל מילי עמיקי מעלו צר מתמרי שיכרא
יהרסמא: [מאי] (אב"י) נותן לו שמריו דקמודע ליה. דס"ד
דאפי"ה אסור שלא ירמנה בו אחרים: רבא אייתו ליה חמרא.
רבא גרסינן דאשכחן שהיתה מוזיגמו
משונה דלאמרינן צנדרים (דף ק"ה).
וצכילד מעצבין (עירובין דף ק"ה) דמילא
האי מוזיגא למזוגא דרבא צריה דרב
יוסף בר ס' (חייל) והשמא ניחא הא
דאמר רבא בפרק המוליא יין (שבת
דף ע"ו. ושם ד"ה דאמר) כל חמרא
דלא דרי על חד תלת מילא לאו חמרא
הוא ובפרק אחד דיני ממונות
(סנהדרין לו). אמרינן אלל יחסר המזוג
שאס הורכרו מהס ללאת אס יש שס
כ"ג כנגד סנהדרי קטנה יולאים ואס
לאו אין יולאים משמע דמוזיגה על חד
מרי דקרא [אירין] צמויגת סתס צני
אדם ומיהו קשה דמשמע התס דס"ל
לרבא דעיקר מוזיגה כך דינה דמוקי
מתני' דצמוזוג צ' חלקים מים ואחד
יין ציין השרוני דוקא דרפי ונראה
דרבא מוקי מוזיגה דקרא דאל יחסר
המזוג ציין השרוני והרצ מנחם מיווני
פירש דאל יחסר המזוג שלא יחסרו
נ' מסנהדרי גדולה דמוזג ציגמי' נ'
אלל אס יחסר מ"ט ונשאר כ"צ ואין
צ"ד שקול מוספין עליהס אחד הרי
כ"ג ומוניה צירושלמי משמע דאירי
צמויגת יין ממש:
הדרן עלך הזהב

ואין צריך לומר חדשים בישנים. משום דאמר בפ' המוכר את הספינה
(ב"ב דף ק"ג) דכל מילי עמיקי מעלו צר מתמרי שיכרא
יהרסמא: [מאי] (אב"י) נותן לו שמריו דקמודע ליה. דס"ד
דאפי"ה אסור שלא ירמנה בו אחרים: רבא אייתו ליה חמרא.
רבא גרסינן דאשכחן שהיתה מוזיגמו
משונה דלאמרינן צנדרים (דף ק"ה).
וצכילד מעצבין (עירובין דף ק"ה) דמילא
האי מוזיגא למזוגא דרבא צריה דרב
יוסף בר ס' (חייל) והשמא ניחא הא
דאמר רבא בפרק המוליא יין (שבת
דף ע"ו. ושם ד"ה דאמר) כל חמרא
דלא דרי על חד תלת מילא לאו חמרא
הוא ובפרק אחד דיני ממונות
(סנהדרין לו). אמרינן אלל יחסר המזוג
שאס הורכרו מהס ללאת אס יש שס
כ"ג כנגד סנהדרי קטנה יולאים ואס
לאו אין יולאים משמע דמוזיגה על חד
מרי דקרא [אירין] צמויגת סתס צני
אדם ומיהו קשה דמשמע התס דס"ל
לרבא דעיקר מוזיגה כך דינה דמוקי
מתני' דצמוזוג צ' חלקים מים ואחד
יין ציין השרוני דוקא דרפי ונראה
דרבא מוקי מוזיגה דקרא דאל יחסר
המזוג ציין השרוני והרצ מנחם מיווני
פירש דאל יחסר המזוג שלא יחסרו
נ' מסנהדרי גדולה דמוזג ציגמי' נ'
אלל אס יחסר מ"ט ונשאר כ"צ ואין
צ"ד שקול מוספין עליהס אחד הרי
כ"ג ומוניה צירושלמי משמע דאירי
צמויגת יין ממש:
הדרן עלך הזהב

הודיעו ללא הודיעו מכלל דרישא דקמני אלל נותן לו את שמריו אע"ג דלא אודעיה: של אמש. מין ששפה אמש ונשאר השמרים אין מערבין
אוחו ציין ששפה היום ששמרי יין זה מקלקלין יין אחר: אלל נוסן הוא לו אס שמריו. של יין ענמו. ויום ואמש לאו דוקא והוא הדין ליום
ויום משמי חציות אלל אורחא דמילתא נקט דקתס יום ואמש משמי חציות: בשופה יין. כל דבר הכלול הנזרק בנתת מכלי אל
כלי שלא יתערבו בו שמרים קרו לה שפיה: מוזיג. נתן בו מים שכן דרכו: צסיס. מצוסס וטוב: והא און סנן ולא לפגר
שאינו אלל לרמות בו. וחנווני היינו תגר ויחזור חנווני זה וימכרנו בחזקת יין בחנות והרי המים מערבין בו ואתה מכרת לו
ואיכא לפני עור (ויקרא יט): מוזיגא דידי מידע ידיעי. שאני נותן בו מים הרבה: וכי תימא מייחי חמרא הייא ומערב ציה. עד
שלא יהא ניכר טעם המים: א"כ. דלכולי האי חיישינן: אין לדבר סוף. שאף המים לצדס אסור למכור לחנווני שמא יערבם
ציין ולא חשו אלל צומן שאני מוכר לו דבר העשוי לרמות בו כמות שהוא עכשיו: למחלה לשניש ולרביעי. הכל כמנהג המדינה
יטיל מים אס מחלה מחלה אס שלישי שלישי: מתנני' ולא יפחות אס השער. למכור צול מפני שמרגיל לצא אללו ומקפח
מוזנות חצירו: וזור לטוב. שמתוך כך אוררי פירות מוכרין צול: ג' גריסין. פולין גרוסות צריחים אחת לשמים: לא יצור. את הפסולת
לפי שמתוך שפירות יפות הוא מעלה על דמיהס הרבה מדמי הפסולת שנטל מהס: והכמים מהירין. טעמא מפרש בגמרא: ומודים שלא
יצור מעל פי המגורה. למעלה להראות יפות ואת הפסולת שבתוכו לא יצור: לפי שאינו אלל כגונב אס העין. בצריכה זו: ואין מפרכסין.
מפ' בגמרא: לא אס האדם. עבד כעני העומד לימכר: גמ' ש"ס. פרוני"ש: מאי טעמא. נקט וזור לטוב לשון צרכה:
משום

קצא א מיי פ"ח מהל'
מכרה הל' ה סמג
לאון קע טוש"ע ח"מ ס'
רמח סעף יא:
קצב ב מיי שם הל' ח
טוש"ע שם סעף
טו:
קצב ג מיי שם הל' ו
טוש"ע שם סעף
יב:
קצב ד מיי שם טוש"ע
שם סעף יג:
קצה ה מיי שם הל' ז
טוש"ע שם סעף
טו:
קצו ו מיי שם הל' ה
טוש"ע שם סעף
יג:
קצז ח מיי שם הל' ח
טוש"ע שם סעף
טו:
קצה ט עין מ"מ שם
הל' ו טוש"ע שם
סעף יד:
קצח י טוש"ע שם סעף
יג:
[כ] מיי שם הלכה ו:
ד ל מ מיי שם הלכה ד
טוש"ע שם סעף יח:
רא ג מיי שם טוש"ע
שם סעף יז:
רב ע מיי שם הל' ג
טוש"ע שם סעף טו:
לעו רש"י
פרוני"ש. שו"פ.

לעו רש"י
פרוני"ש. שו"פ.